Măsuri financiare și fiscale impuse de starea de urgență (I) | Dobrinescu Dobrev

Autor: Dobrinescu Dobrev, Societate de Avocați

*Sintetizăm, în cele ce urmează, principalele măsuri adoptate de Parlamentul și Guvernul României, **în sprijinul salariaților a căror activitate este afectată** de criza sanitară generată de COVID-19.*

1. Acordarea, pentru părinți, a unor zile libere plătite necesare pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ

Obiectivul Legii nr. 19/2020 și a Hotărârii de Guvern nr. 217/2020:

– acordarea, la cerere părinților, a unor zile libere plătite de angajator cu 75% din salariul de bază corespunzător unei zile lucrătoare, dar **nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut** utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

– decontarea indemnizației **nete** încasate efectiv de părinte din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, numai pe perioada închiderii temporare a unităților de învățământ, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autorități.

Regimul fiscal al indemnizațiilor acordate:

– indemnizația este supusă impozitării și plății contribuțiilor de asigurări sociale, acestea fiind suportate de angajator;

Când se acordă zile libere plătite?

– în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu;

– zilele libere ce pot fi plătite nu acoperă zilele lucrătoare din perioada vacanțelor școlare;

Cui se acordă zilele libere plătite?

– zilele libere plătite se pot acorda numai părinților care au copii cu vârsta de până la 12 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ (sau au copii cu dizabilități cu vârstă de până la 18 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ), iar locul de muncă ocupat nu permite munca la domiciliu sau telemunca;

– zilele libere plătite nu se acordă părinților care sunt în concediul de îngrijire copil sau se află în concediu de odihnă/concediu fără plată;

– zilele libere plătite nu se acordă în cazul persoanelor ale căror raporturi de muncă sunt suspendate pentru întreruperea temporară a activității angajatorului sau în cazul soțului/soției acestora;

– zilele libere plătite nu se acordă nici în cazul în care celălalt părinte nu realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri impozabile din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din activități agricole, silvicultură și piscicultură;

– pentru angajații din unitățile sistemului energetic național, din unitățile operative de la sectoarele nucleare, din unitățile cu foc continuu, din unitățile de asistență socială, de telecomunicații, ale radioului și televiziunii publice, din transporturile pe căile ferate, din unitățile care asigură transportul în comun și salubritatea localităților, precum și aprovizionarea populației cu gaze, energie electrică, căldură și apă, comerț alimentar, producție și distribuție medicamente și echipamente sanitare, distribuție carburanți, personalul din cadrul unităților farmaceutice, acordarea zilelor libere se realizează doar cu acordul angajatorului.

Ce formalități trebuie să îndeplinească părintele?

– zilele libere plătire se acordă la **cererea unuia dintre părinți** adresată angajatorului său, însoțită de o **declarație pe propria răspundere a celuilalt părinte** din care să reiasă că acesta nu a solicitat la locul său de muncă aceeași facilitate și nici nu se află în concediu de odihnă sau în concediu fără plată, precum și de **copia certificatului de naștere al copilului**;

Ce formalități trebuie să îndeplinească angajatorul pentru decontarea sumelor?

– angajatorul va depune cererea specifică către agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene/a municipiului București în a cărei rază teritorială își desfășoară acesta activitatea sau unde este situată sucursala / punctul de lucru al acestuia.

– cererea va fi însoțită de următoarele documente:

– lista angajaților care au beneficiat de zilele libere precum și indemnizația acordată pentru această perioadă;

– copii de pe statele de plată din care să rezulte acordarea indemnizației;

– declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al angajatorului prin care se atestă că lista angajaților care au beneficiat de zile libere conține persoane care îndeplinesc condițiile necesare – modelul declarației se va publica în M. Of;

– dovada plății contribuțiilor și impozitelor în luna în care s-a plătit indemnizația.

– cererea va fi datată și semnată de reprezentantul legal și va conține elemente specifice obligatorii precum: date identificare angajator plus adresa de e-mail, contul bancar; numele reprezentantului legal al angajatorului, suma totală solicitată, numărul angajaților pentru care s-a solicitat suma;

Când se depune cererea de decontare?

– documentele se transmit prin poștă electronică la adresa electronică a agențiilor pentru ocuparea forței de muncă în cel mult **30 de zile de la data efectuării plății contribuțiilor și impozitelor aferente indemnizației**. Dacă documentele nu se pot trimite prin poștă electronică se vor trimite prin orice alt mijloc de comunicare;

– agențiile pentru ocuparea forței de muncă au obligația ca în termen de 24 ore de la primirea cererii să comunice angajatorului numărul de înregistrare al solicitării.

Când se face decontarea sumelor?

– în termen de 60 de zile de la depunerea documentelor.

2. Indemnizația de șomaj tehnic susținută din bugetul de stat (O.U.G. nr. 30/2020)

Pentru ce perioadă se acordă?

– pe perioada stării de urgență instituită prin Decretul

Președintelui României nr. 195/2020, pentru perioada suspendării temporare a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului (art. 52 alin. (1) lit. c) din Codul muncii), urmare a efectelor produse de coronavirusul SARS-CoV-2

Cuantumul indemnizației de șomaj tehnic

– indemnizațiile de care beneficiază salariații se stabilesc la 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat și se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut.

Pentru anul 2020 valoarea câștigului salarial mediu brut a fost stabilită la 5.429 lei, rezultând astfel un maxim suportat din bugetul asigurărilor pentru șomaj de 4.072 lei.

Cine poate beneficia de indemnizația de șomaj tehnic?

– de măsura specificată anterior beneficiază salariații angajatorilor care îndeplinesc una din condițiile:

a) întrerup activitatea total sau parțial în baza deciziilor emise de autoritățile publice competente potrivit legii pe perioada stării de urgență decretate și **dețin certificatul** de situații de urgență;

b) **reduc activitatea** ca urmare e efectelor pandemiei și **nu au capacitatea financiară** de a achita plata tuturor salariilor angajaților lor. Angajatorii pot beneficia de plata indemnizației pentru cel mult 75% dintre angajații care au CIM active la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență.

Condițiile de decontare de la buget a indemnizației de șomaj tehnic

– pentru angajatorii care nu au capacitatea financiară de a achita plata tuturor salariilor angajaților lor, decontarea indemnizației se va realiza în baza unei declarații pe propria

răspundere din care să reiasă faptul că angajatorul înregistrează o diminuare a încasărilor din luna anterioară depunerii declarației pe propria răspundere cu minimum 25% față de media încasărilor din perioada ianuarie – februarie 2020 și că nu are capacitate financiară de a plăti toți angajații.

Regimul fiscal al indemnizației de șomaj tehnic

– indemnizația este spusă impozitării și plății contribuțiilor sociale conform prevederilor Codului fiscal;

– calculul, reținerea și plata impozitului pe venit, a CAS și respectiv a CASS se realizează de angajator din indemnizațiile încasate din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

– pentru calculul impozitului pe venit se aplică prevederile art. 78, alin. (2), lit. (b) din Codul fiscal – venituri obținute în afara funcției de bază – conform cărora impozitul se va calcula prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul brut și contribuțiile sociale obligatorii.

– termenul de plată și declarare este data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se face plata din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

– pentru indemnizația de șomaj tehnic nu se datorează CAM.

Procedura de solicitare a acordării indemnizației

– pentru acordarea sumelor necesare plății indemnizației angajatorii depun, prin poșta electronică, la agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă sau a municipiului București în raza cărora își au sediul social, o cerere semnată și datată de reprezentantul legal (conform modelului reglementat), însoțită de lista persoanelor care urmează să beneficieze de indemnizație, asumată de reprezentantul legal al angajatorului (conform modelului din OUG);

– documentele se depun în luna curentă pentru plata indemnizației din luna anterioară iar plata din bugetul asigurărilor pentru șomaj a indemnizațiilor se face în cel mult 30 de zile de la depunerea documentelor.

Indemnizații similare primite de profesioniști

– alți profesioniști așa cum sunt reglementați de C. Civil care nu au calitatea de angajatori și întrerup activitatea total sau parțial în baza deciziilor emise de autorități conform Decretului privind instituirea stării de urgență, beneficiază din bugetul general consolidat de o indemnizație egală cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilit pentru anul 2020 – și anume 2.230 lei;

– pe perioada instituirii stării de urgență, pentru perioada suspendării temporare a contractului de **activitate sportivă** din inițiativa structurii sportive, ca urmare e efectelor produse de pandemie,

– sportivii, antrenorii, medici, asistenți medicali, maseuri, kinetoterapeuți, cercetători beneficiază de o indemnizație de 75% din drepturile în bani aferente contraprestației sportive dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut, indemnizație supusă plății impozitului și contribuțiilor conform Codului fiscal.